

ИЗВЕШТАЈ О ОСНОВНИМ ПОКАЗАТЕЉИМА СТАЊА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА у периоду од 2018. до 2022. године

* ОПШТИНА ВЛАДИЧИН ХАН *

УВОД

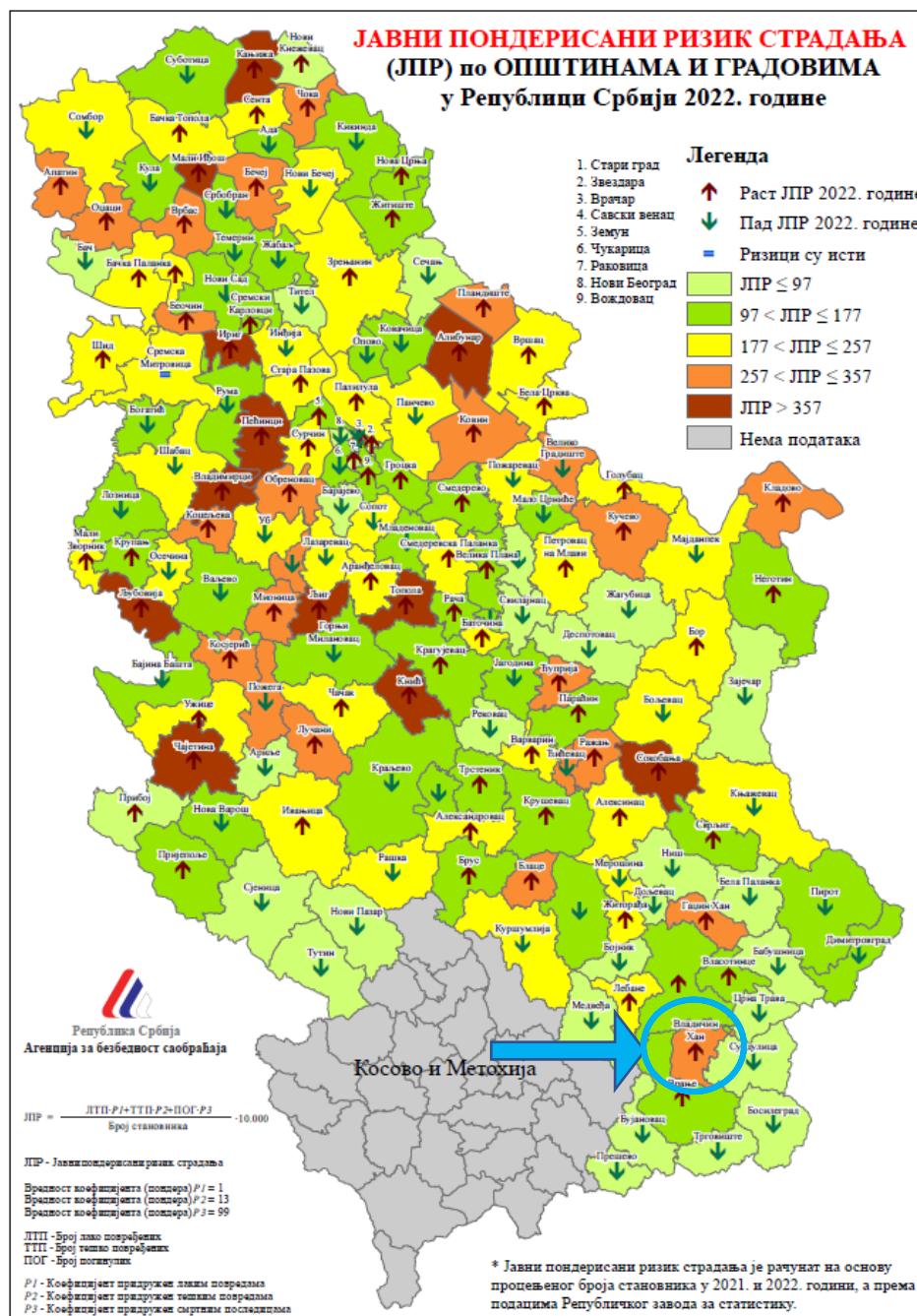
Праћење апсолутних показатеља безбедности саобраћаја (број и последице саобраћајних незгода) представља један од најчешће коришћених елемената за праћење стања безбедности саобраћаја на одређеном подручју, планирање мера и активности и праћење ефеката примењених мера. У складу са тим Агенција је извршила анализу стања безбедности саобраћаја за сваку локалну самоуправу (општину и град) појединачно и израдила Извештај са најважнијим чињеницама за сваку локалну самоуправу. Анализе су извршене на основу података о саобраћајним незгодама које су се додориле у периоду од 2018. до 2022. године и резултата истраживања индикатора безбедности саобраћаја у Републици Србији 2022. године.

Овај извештај садржи основне податке о стању безбедности саобраћаја на територији општине Владичин Хан. У извештају се налазе подаци о тренду који је успостављен у претходном петогодишњем периоду (2018-2022. година), када су у питању број саобраћајних незгода (СН) и број погинулих (ПОГ) и повређених (ПОВ) лица у саобраћајним незгодама на територији општине Владичин Хан. Извршена је анализа стања безбедности саобраћаја за различите категорије учесника у саобраћају, у односу на својство учешћа, категорију возила у којој су се налазили и старост учесника. За сваку од посматраних категорија учесника у саобраћају су приказани основни подаци о стању безбедности саобраћаја и околностима настанка саобраћајних незгода у којима су учествовали. У Извештају су приказане и вредности основних индикатора безбедности саобраћаја за територију општине Владичин Хан.

Најважније чињенице и закључци произашли из ових анализа би требали да буду коришћени као смернице за идентификацију проблема страдања становништва у саобраћајним незгодама, за планирање других детаљнијих истраживања и будућих активности свих субјекта на територији општине, у циљу унапређења безбедности саобраћаја.

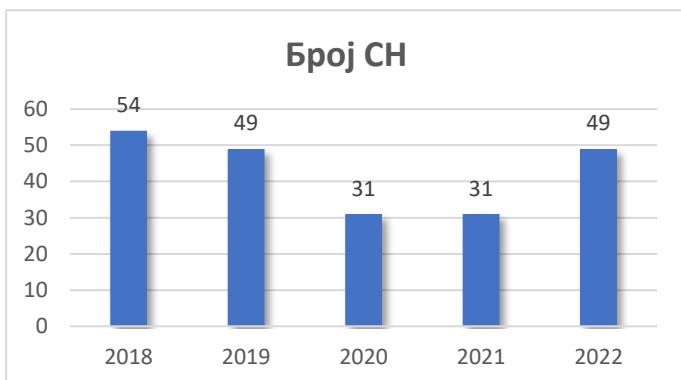
За спровођење детаљнијих анализа података о саобраћајним незгодама може се користити и јавно доступна апликација „**ИНТЕГРИСАНА БАЗА ПОДАТАКА О ОБЕЛЕЖЈИМА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ**”, која је свим заинтересованим корисницима доступна преко интернет стране Агенције <http://www.abs.gov.rs/sr/analyze-i-istrazivanja/baza-podataka> или директно преко линка <http://bazabs.abs.gov.rs/absPortal/>. Апликација је намењена свим субјектима, институцијама, предузећима и појединцима који су заинтересовани за податке о обележјима безбедности саобраћаја у Србији. Треба напоменути да апликација даје могућност за анализу података по локалним самоуправама (општинама и градовима), што може бити посебно значајно за рад локалних тела за координацију послова безбедности саобраћаја (савети и сл.).

1. КАРТА ЈАВНОГ ПОНДЕРИСАНОГ РИЗИКА СТРАДАЊА ПО ОПШТИНАМА И ГРАДОВИМА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ 2022. ГОДИНЕ

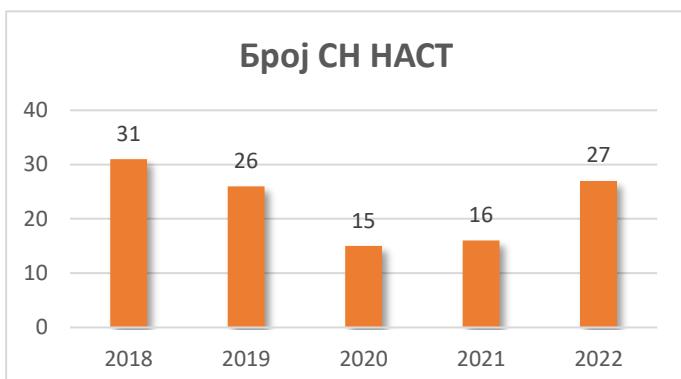

На карти изнад, приказане су вредности јавног пондерисаног ризика страдања становништва у друмском саобраћају, за 2022. годину, за сваку локалну самоуправу (општину и град) у Републици Србији. Јавни пондерисани ризик представља однос пондерисаног укупног броја настрадалих лица у саобраћајним незгодама (погијери, тешко повређени и лако повређени) током 2022. године и броја становника за сваку локалну самоуправу. Вредности јавног пондерисаног ризика су подељене у 5 класа. Јавни пондерисани ризик за општину Владичин Хан припада класи **веома висока вредности ризика**, при чему је у 2022. години дошло до **пораста јавног пондерисаног ризика** у односу на 2021. годину. Ова локална самоуправа је на **147. месту** од 161 локалне самоуправе у Републици Србији по вредности јавног пондерисаног ризика за 2022. годину.

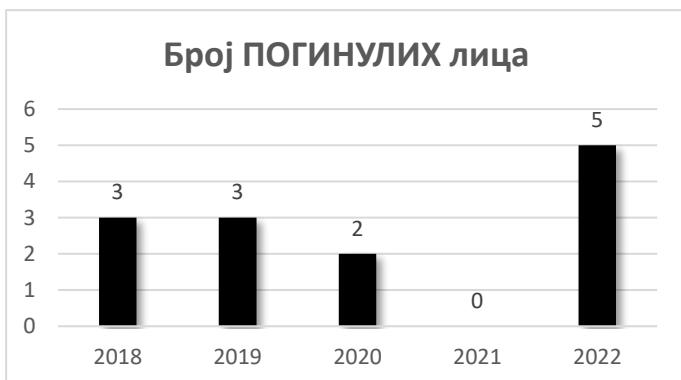
2. ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЉИ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА (2018-2022. ГОДИНА)

- Укупан број евидентираних саобраћајних незгода је **214**.

- Укупан број саобраћајних незгода са настрадалим (погинулим и повређеним) лицима је **115**.

- Укупан број погинулих лица у саобраћајним незгодама је **13**.

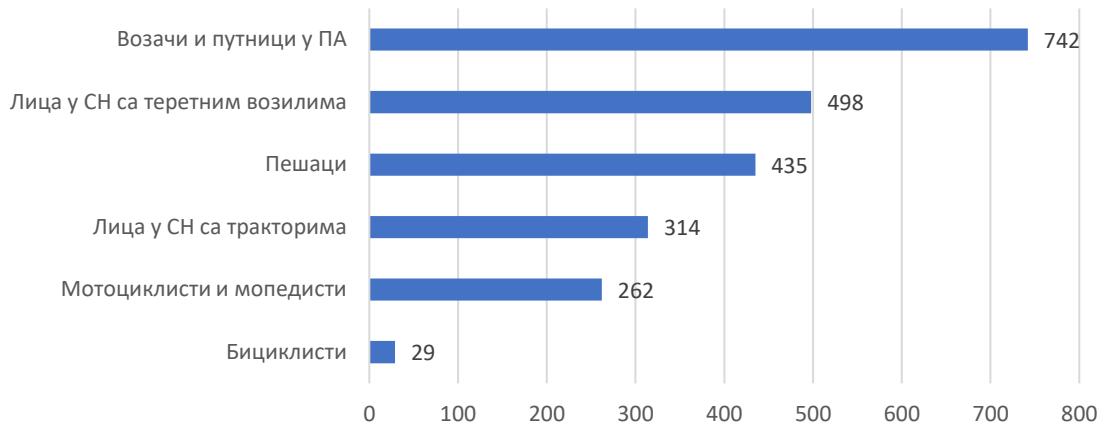

- Укупан број повређених лица у саобраћајним незгодама је **141**.

3. СТРУКТУРА НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА (2018-2022. година)

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА КАТЕГОРИЈУ ВОЗИЛА И СВОЈСТВО УЧЕШЋА

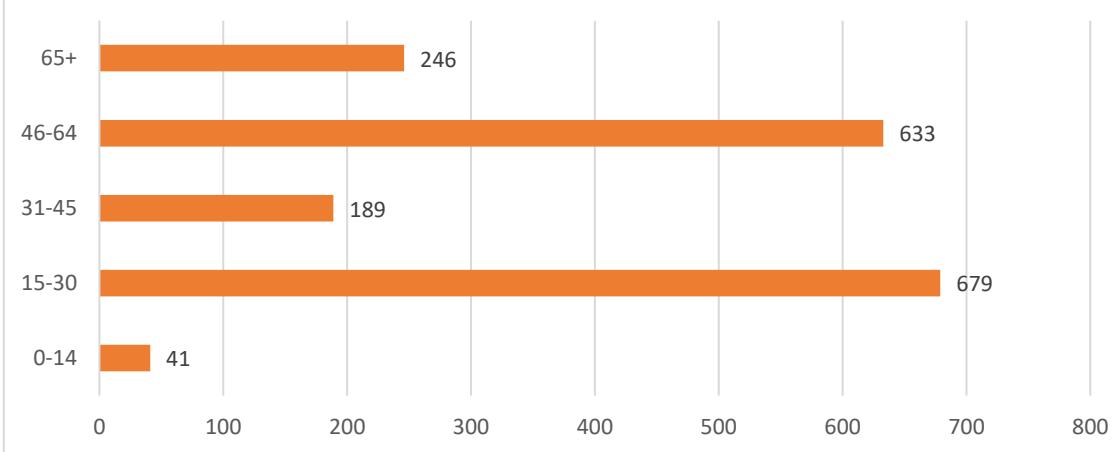
Пондерисани број настрадалих лица

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим пондерима (ПОГx99, ТТПx13 и ЛТПx1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да, у односу на категорију возила и својство учешћа настрадалих у саобраћајним незгодама, највише страдају **возачи и путници у ПА**.

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА СТАРОСТ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА

Пондерисани број настрадалих лица

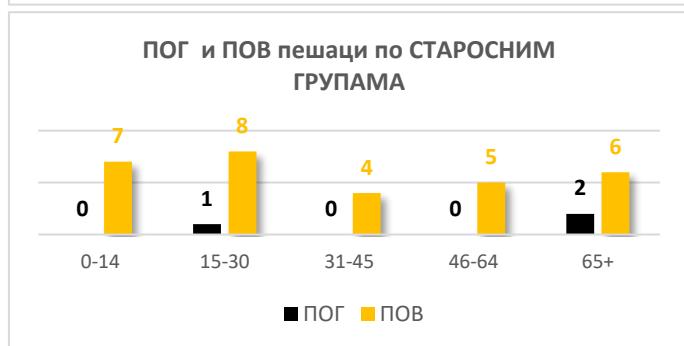

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим пондерима (ПОГx99, ТТПx13 и ЛТПx1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да у саобраћајним незгодама највише страдају лица из **старосне групе 15-30 година**.

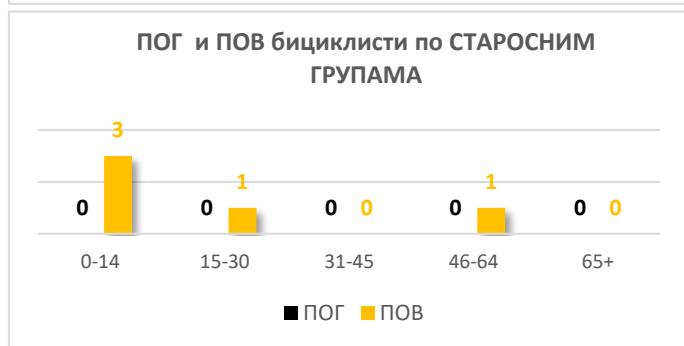
4. БЕЗБЕДНОСТ ПЕШАКА У САОБРАЋАЈУ (2018-2022. година)

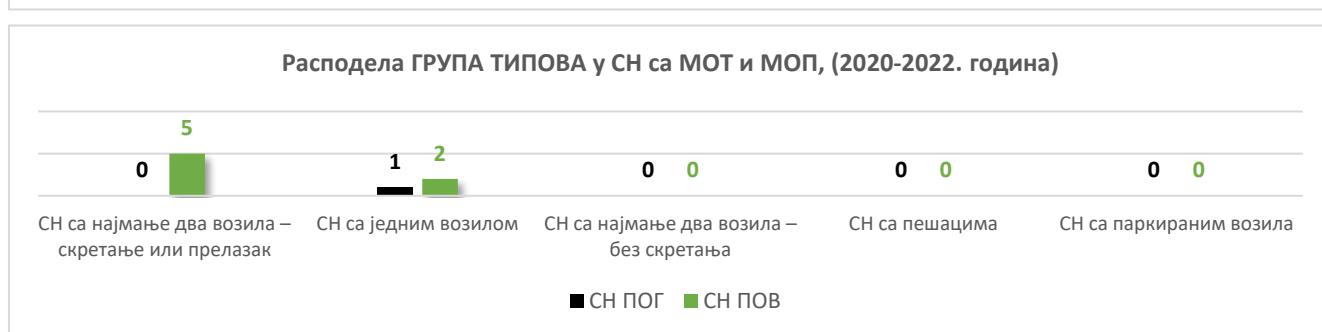
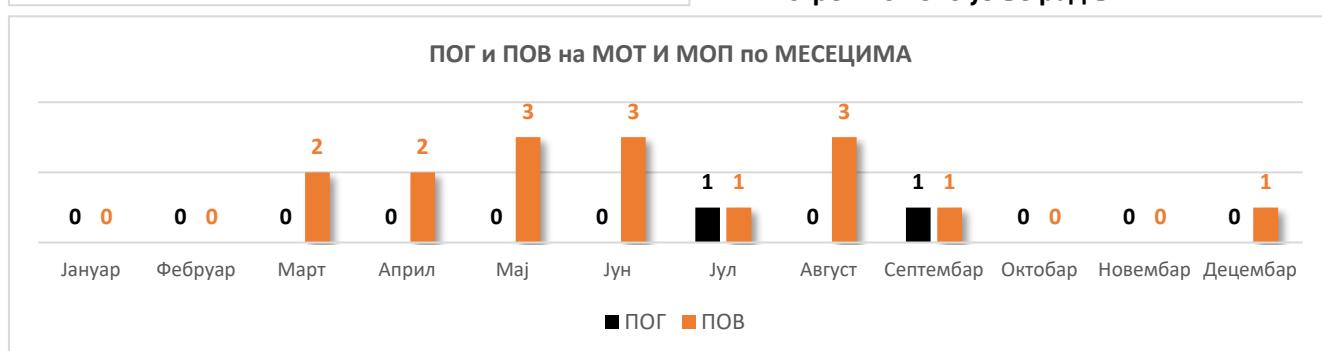
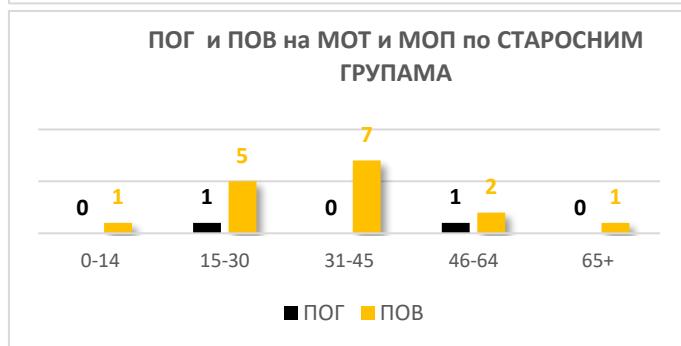
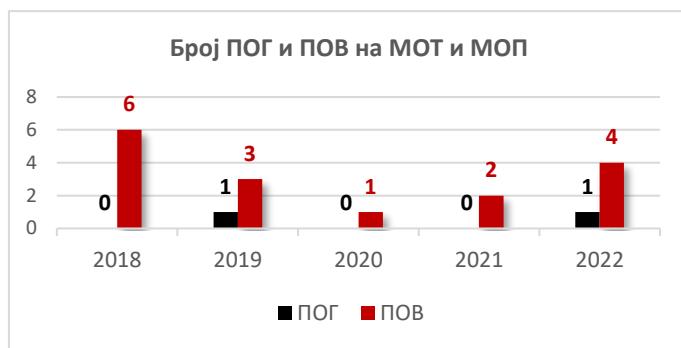
- Број погинулих пешака је 3, што чини 23% погинулих лица у СН (у Србији пешаци чине 26% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених пешака је 30, што чини 21% повређених лица у СН (у Србији пешаци чине 13% свих повређених лица у СН).
- Највише настрадалих пешака је међу лицима старости 15-30 година.
- Пешаци највише страдају у августу.
- У периоду од 2020. до 2022. године најчешћа група утицајних фактора настанка саобраћајних незгода са учешћем пешака је Пропусти пешака.

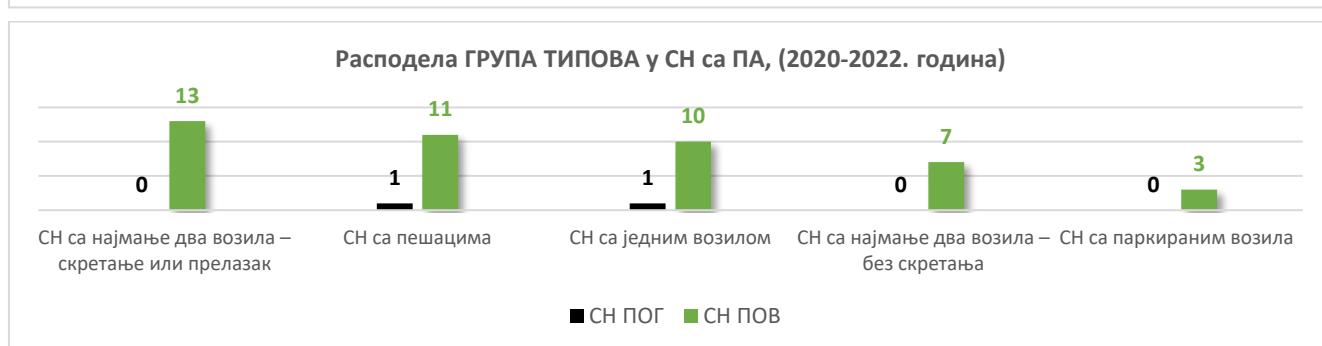
5. БЕЗБЕДНОСТ БИЦИКЛИСТА У САОБРАЋАЈУ (2018-2022. година)

6. БЕЗБЕДНОСТ МОТОЦИКЛИСТА И МОПЕДИСТА У САОБРАЋАЈУ (2018-2022. година)

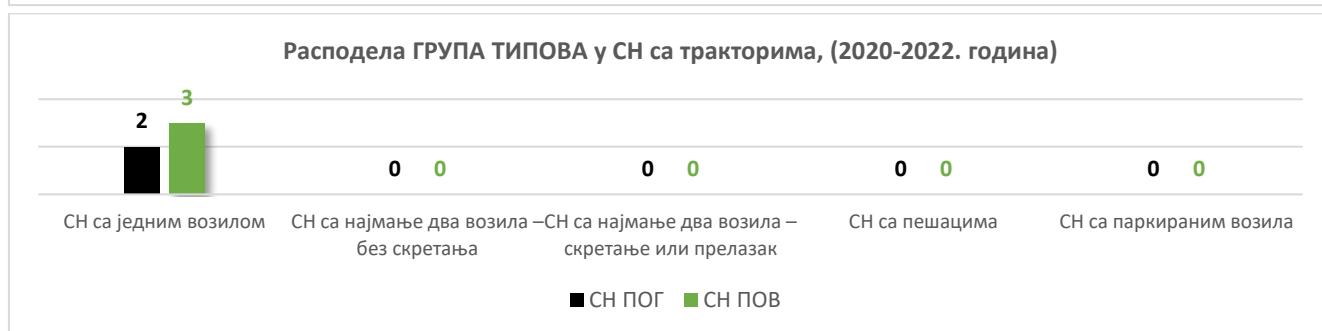
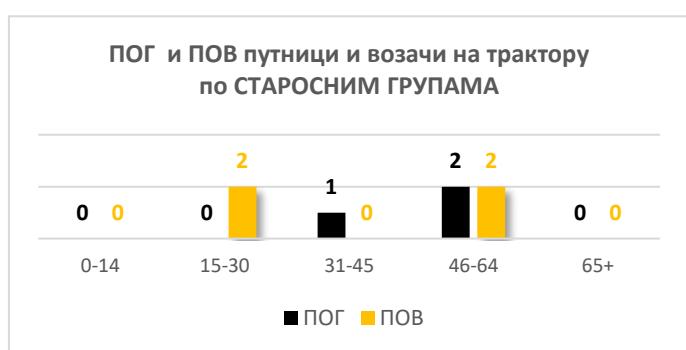
7. БЕЗБЕДНОСТ ПУТНИЧКИХ АУТОМОБИЛА У САОБРАЋАЈУ (2018-2022. година)

8. БЕЗБЕДНОСТ ТРАКТОРИСТА У САОБРАЋАЈУ (2018-2022. година)

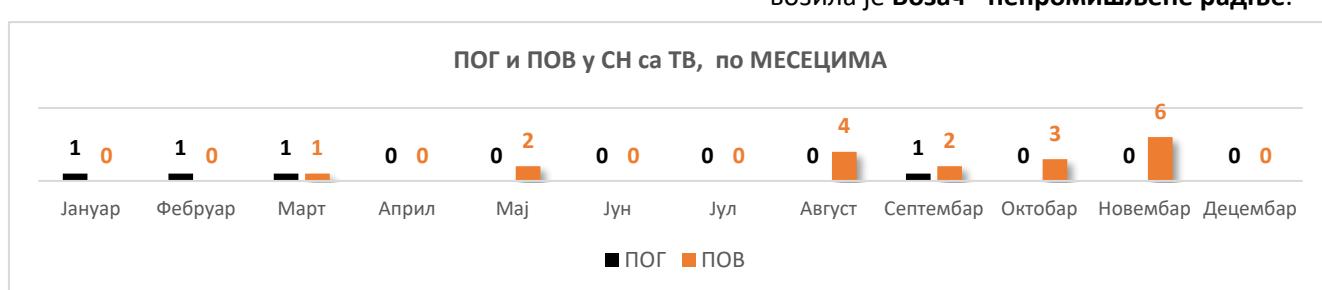
- Погинула су три лица у саобраћајним незгодама са учешћем трактора, што чини 23% погинулих лица у СН (у Србији лица у СН са тракторима чине 7% погинулих).
- Повређена лица у СН са тракторима чине 4% повређених лица у СН (у Србији лица у СН са тракторима чине 2% повређених).
- Највише настрадалих возача и путника на тракторима је међу лицима старости **46-64 година**.
- Највише настрадалих лица у СН са тракторима је у **августу**.
- У периоду од 2020. до 2022. године код СН са тракторима најчешће је одабрана **група типова СН са једним возилом**.
- У периоду од 2020. до 2022. године најчешће групе **утицајних фактора** настанка СН са настрадалим лицима са учешћем трактора су **Возач - погрешно извођење радњи** и **Возач - лоше психофизичко стање, непажња**.

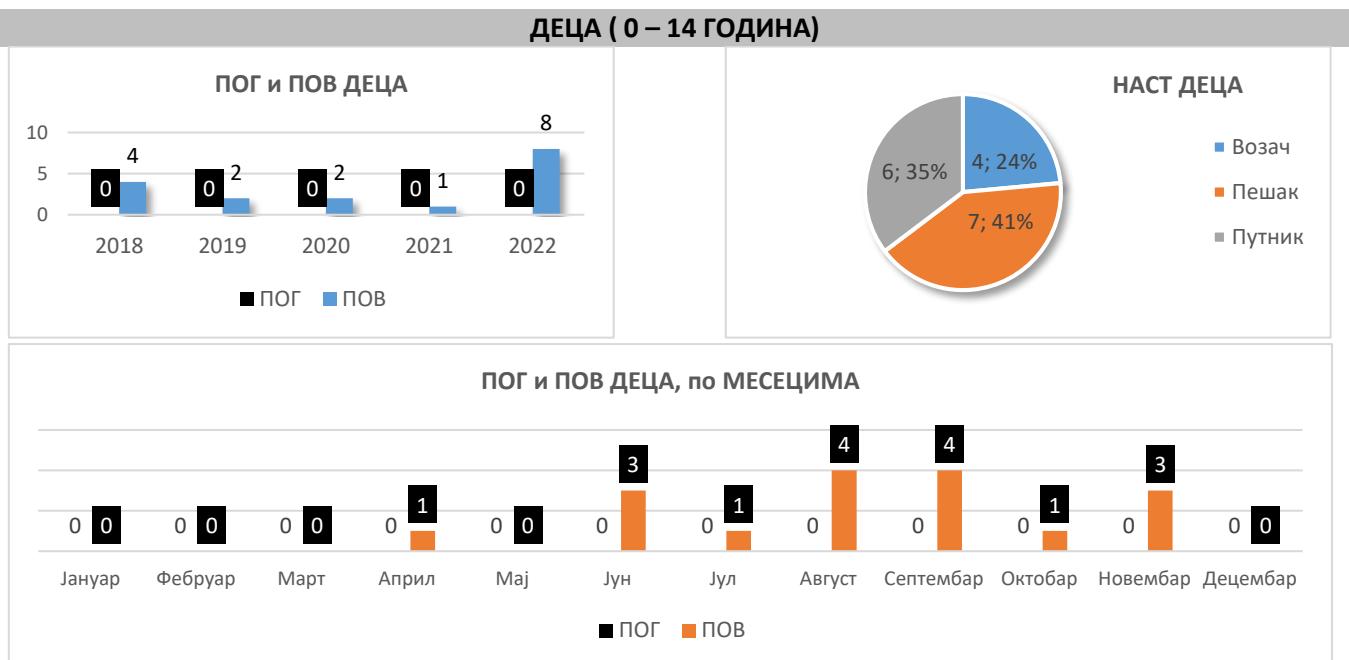
9. БЕЗБЕДНОСТ ТЕРЕТНИХ ВОЗИЛА У САОБРАЋАЈУ (2018-2022. година)

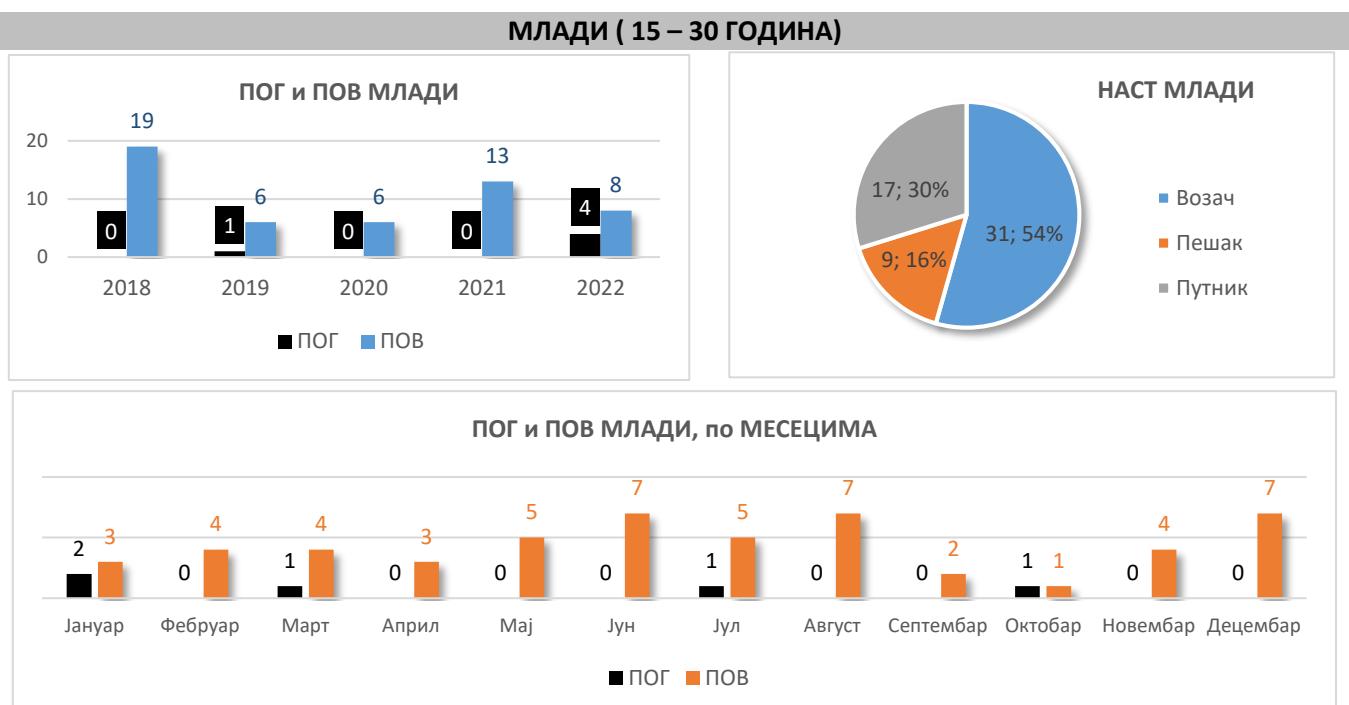
- Погинуло је 4 лица у СН са учешћем теретних возила, што чини 31% погинулих лица у СН (у Србији лица у СН са теретним возилима чине 23% погинулих лица).
- Повређена лица у СН са теретним возилима чине 13% повређених лица у СН (у Србији лица у СН са теретним возилима чине 16% повређених).
- Наstrandалих возача и путника у теретном возилу су међу лицима старости **15-30, 31-45 и 46-64 година**.
- Највише наstrandалих лица у СН са теретним возилима је у **новембру**.
- У периоду од 2020. до 2022. године код СН са теретним возилима најчешће је одабрана **група типова СН са најмање два возила – скретање или прелазак**.
- У периоду од 2020. до 2022. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка СН са наstrandалим лицима са учешћем теретних возила је **Возач - непромишљене радње**.

10. БРОЈ ПОГИНУЛИХ И ПОВРЕЂЕНИХ ЛИЦА У ОДНОСУ НА СТАРОСТ УЧЕСНИКА (2018-2022. година)

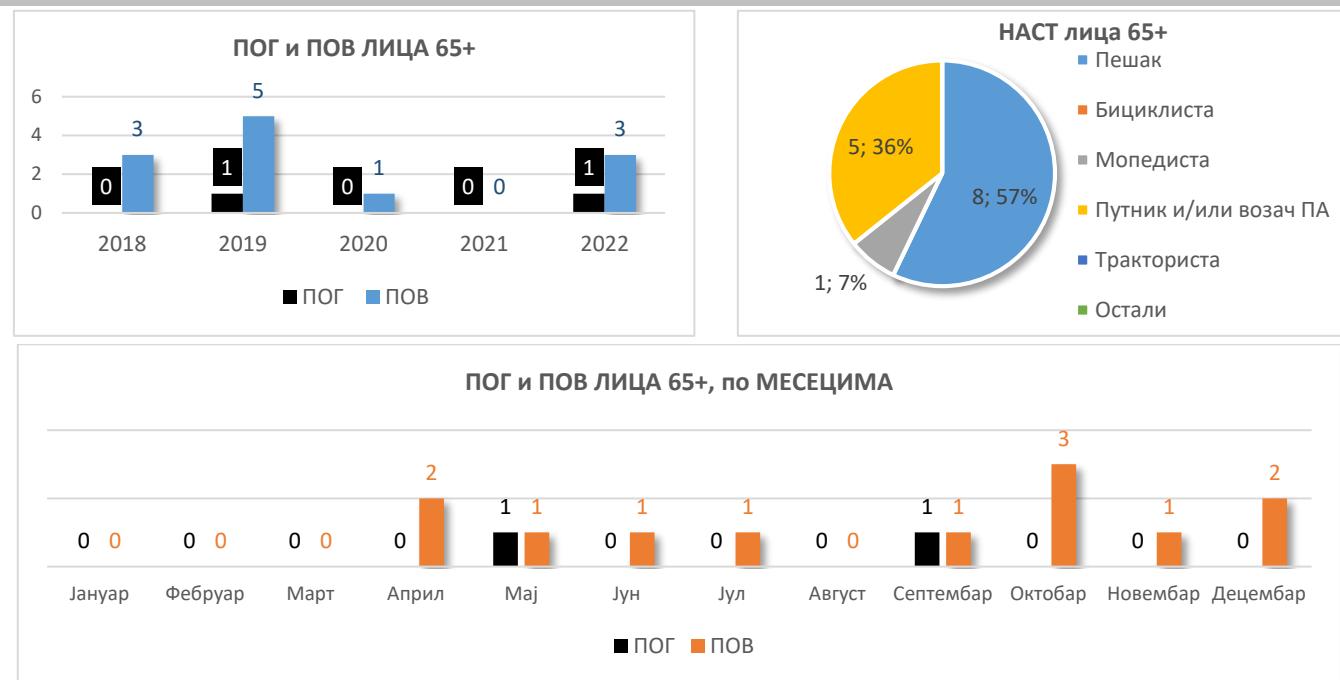

- Број повређене деце у посматраном периоду је 17, док није било погинуле деце.
- Од укупног броја настрадале деце, деца путници чине 35%, деца пешаци 41%, а деца возачи 24%.
- Деца највише страдају у август и септембру.

- Укупно су погинула 5 млада лица, односно 38% од укупно погинулих лица (у Србији млади чине 20% погинулих лица), док је 52 младих лица повређено, што чини 37% од укупно повређених лица (у Србији млади чине 31% повређених лица).
- Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству возача (54%).
- Млади највише страдају у јуну, августу и децембру.

ЛИЦА СТАРИЈА ОД 65 ГОДИНА

- Укупно су **погинула 2 лица старија од 65 година**, што чини **15%** од укупно погинулих лица (у Србији лица старија од 65 година чине **31%** погинулих лица), док је **12 старијих лица повређено**, што чини **9%** од укупно повређених лица (у Србији она чине **12%** повређених лица).
- Лица старија од 65 година у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **пешака** (57%).
- Старији највише страдају у **октобру**.

11. ИНДИКАТОРИ ПОНАШАЊА УЧЕСНИКА У САОБРАЋАЈУ ЗА 2022. ГОДИНУ, за територију општине Владичин Хан

У Табели 1. су приказане вредности **најважнијих индикатора безбедности саобраћаја** у вези са понашањем учесника у саобраћају (употреба сигурносних појасева, дечијих заштитних система, заштитних кацига, мобилног телефона у току вожње и понашање пешака), измерених у 2022. години на територији општине Владичин Хан. Све измерене вредности индикатора сврстане су у одговарајућу класу. Дефинисано је пет класа, којима су придржане боје: зелена, жута, наранџаста, црвена и црна. Зелена боја код сваког индикатора означава најбољу класу, док црна боја означава најлошију класу са аспекта безбедности саобраћаја.

Табела 1. Вредности свих индикатора за територију општине Владичин Хан и Републику Србију (2022)

Индикатори	Индикатори	Насеље			Ван насеља			Авто-пут			Укупно		
		ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ
Мобилни телефон	ПА*	98,3	30	96,5	98,7	27	96,7	100,0	1	96,9	99,0	12	96,6
	ТВ*	77,4	156	92,2	81,6	149	90,4	93,3	18	89,6	83,8	152	91,0
	БУС*	55,0	157	85,1	85,0	78	84,9	95,0	21	89,0	78,3	128	85,6
Сигурносни појас	Возачи ПА	90,2	51	84,0	93,0	26	86,9	94,2	17	92,2	92,4	26	86,3
	Сувозачи ПА	88,5	22	79,6	91,4	14	82,1	87,8	19	84,8	89,2	16	81,3
	Предње седиште ПА	89,5	30	82,3	92,4	13	85,0	91,4	17	89,3	91,1	18	84,3
	Задње седиште ПА	20,0	57	16,8	27,3	45	20,2	26,3	17	24,7	25,2	46	19,3
	Возачи ТВ	22,6	151	47,0	21,1	150	51,2	83,7	4	51,7	47,5	94	49,6
	Сувозачи ТВ	20,0	118	57,4	23,1	135	59,2	66,7	14	41,6	39,5	111	56,2
	Предње седиште ТВ	22,0	153	48,6	21,6	154	52,5	79,7	6	50,2	45,5	97	50,6
	Возачи БУС	15,0	72	20,9	25,0	77	28,8	80,0	1	36,3	40,0	37	26,2
	Сувозачи БУС	0,0	53	26,4	33,3	48	30,2	75,0	9	33,3	50,0	27	29,0
	Предње седиште БУС	14,3	80	21,4	26,1	83	28,9	79,2	2	36,0	41,2	35	26,5
Заштитни системи за децу	Дечије седиште*	53,3	131	68,3	66,7	97	70,6	46,7	45	82,6	55,6	144	71,0
	Сигурносни појас*	55,2	67	46,6	75,0	24	46,8	18,2	44	60,4	49,3	88	48,3
	Укупно – деца*	54,2	109	58,4	70,0	57	60,3	34,6	46	73,0	52,8	122	61,0
Заштитни системи – сви у ПА*		81,6	27	74,4	84,3	23	77,0	78,9	32	81,4	81,5	29	76,4
Заштитне кациге	Возачи мопеда	46,7	111	69,2	50,0	93	69,4	N/A	N/A	N/A	48,0	122	69,2
	Путници на мопедима	56,3	38	65,3	82,4	30	76,3	N/A	N/A	N/A	69,7	35	70,7
	Возачи и путници на мопедима	51,6	103	68,4	70,4	73	71,2	N/A	N/A	N/A	60,3	94	67,3
	Возачи мотоцикала	N/A	N/A	88,9	N/A	N/A	85,3	N/A	N/A	91,0	N/A	N/A	87,7
	Путници на мотоциклима	N/A	N/A	76,6	N/A	N/A	82,0	N/A	N/A	93,1	N/A	N/A	80,3
	Возача и путника на мотоциклима	N/A	N/A	87,3	N/A	N/A	84,9	N/A	N/A	91,2	N/A	N/A	86,8
	Мопедиста и мотоциклиста	51,6	124	76,1	70,4	99	77,3	N/A	N/A	91,2	60,3	122	76,1
	Бициклисти	N/A	N/A	5,8	N/A	N/A	5,5	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	5,7
Пешаци	% прелазака на "зелено" светло*	N/A	N/A	83,9	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	83,9
	% прелазака на ОПП*	55,2	131	69,4	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	55,2	131	69,4
	% исправних прелазака*	55,2	138	75,0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	55,2	138	75,0
	% испраних прелазака деце*	74,0	99	76,1	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	74,0	99	76,1
	% прелазака без ометања*	96,2	66	95,1	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	96,2	66	95,1

Легенда:

Ранг – позиција посматране локалне самоуправе у односу на остале локалне самоуправе на подручју Републике Србије према конкретном индикатору.

* – индикатори који се први пут мере или се први пут посматрају „позитивистички“.

ЛС – локална самоуправа

ПА – путнички аутомобил

БУС – аутобус

Н/А – подаци/ранг не постоје или нису доступни

Сагледавајући вредности индикатора безбедности саобраћаја за посматрану локалну самоуправу и поредећи их са резултатима за Републику Србију, као и са циљевима стратегије безбедности саобраћаја, кључни **проблеми безбедности саобраћаја** којима треба посветити пажњу на територији локалне самоуправе су:

- **Употреба сигурносног појаса на задњем седишту.** Иако је посматрана ЛС изнад републичког просека по овом индикатору, вредност овог индикатора је веома ниска и износи свега 25,2%.
- **Коришћење заштитних система за децу.** Вредност овог индикатора спада у категорију веома ниских вредности индикатора и испод је националног просека. Коришћење дечијих седишта у посматраној ЛС је за око 10% испод националног просека.
- **Понашање пешака.** Вредности свих посматраних индикатора који анализирају понашање пешака припадају категорији ниских и веома ниских вредности.

Са друге стране, **позитивни резултати безбедности саобраћаја** уочавају се у следећим областима:

- **Коришћење мобилног телефона.** На територији посматране ЛС, индикатор коришћења мобилног телефона у путничким аутомобилима током вожње је бољи од републичког просека и припада категорији веома високих вредности. Посебно радује тренд побољшања вредности овог индикатора у односу на претходне године.
- **Употреба сигурносног појаса на предњем седишту.** Вредност овог индикатора је изнад републичког просека и спада у категорији високих вредности. Посебно радује тренд раста вредности овог индикатора у односу на претходне године.

12. НАЈВАЖНИЈЕ ЧИЊЕНИЦЕ О СТАЊУ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА на територији општине Владичин Хан, у ПЕРИОДУ ОД 2018. до 2022. ГОДИНЕ

- Догодило се укупно 214 саобраћајних незгода, од којих је 115 саобраћајних незгода са настрадалим лицима.
- У саобраћајним незгодама погинуло је 13 лица, док је теже и лакше повређено 141 лица.
- Није успостављен опадајући тренд броја погинулих и повређених лица.
- Погинуло је 3 пешака, што чини 23% од укупног броја погинулих лица у СН.
- Није било погинулих бициклиста у СН.
- Погинула су два лица на моторизованим двоточкашима, што чини 15% од укупног броја погинулих лица у СН.
- Погинуло је 5 лица у ПА, што чини 38% од укупног броја погинулих лица у СН.
- У саобраћајним незгодама где је један од учесника био трактор, погинула су три лица, што чини 23% од укупног броја погинулих лица.
- У саобраћајним незгодама где је један од учесника било теретно возило, погинула су 4 лица, што чини 31% од укупног броја погинулих лица.
- У посматраном периоду повређено је 17-оро деце, док није било погинуле деце у саобраћајним незгодама. Деца су највише страдала у својству пешака (41%).
- У саобраћајним незгодама погинуло је 5 младих. Млади чине 38% од укупног броја погинулих лица у саобраћајним незгодама. Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству возача (54%).
- У саобраћајним незгодама погинула су 2 лица старија од 65 година, што чини 15% од укупног броја погинулих лица. Лица старија од 65 година у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству пешака (57%).
- Највећи број саобраћајних незгода са настрадалим лицима припада групи типова саобраћајних незгода „СН са једним возилом“.
- Највише настрадалих лица у саобраћајним незгодама било је у августу.